

DÉL-MAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

55. évfolyam, 203. szám

Ara: 60 fillér

Vasárnap, 1965. augusztus 29.

A nyilvánosság erejével

Fontos ügyeinkben-dolgainkban gyakran idézzük a közvéleményt, hivatkozunk a jellemző állásfoglalásra, s a hangulatra, amely életünk jelenségeit kíséri. Helyes és jó ez a hivatkozás, mert magába foglalja rendszerünk demokratizmusát, tükrözi, hogy a vezetés számol nemcsak egyetértéssel, de a vitákkal, a bírálattal is, amelyet a tervezett vagy készülő intézkedés kivált. De a közhangulat megfigyelése, elemzése messzebbmenő következtetésekre is lehetőséget ad, figyelmeztet: mi a kívánság, mit kellene tenni, mit várnak az emberek. S ha a döntés jó, nyomban mérhető is a közvélemény hangulatába mozgásba lendülő cselekvőkészségben. A tömeges állásfoglalás közvetlenül is hat az emberek tevékenységére, magatartására, képes megváltoztatni tulajdonságokat, hibás jellemvonásokat.

Mire is gondolunk? Gyakran hallani panaszokat gyárból, nemkülönbön szövetkezetekből, gazdaságokból selejtre, különféle, kisebb-nagyobb hanyagságokra, fegyelmezetlenségekre. Ezekre a panaszokra általánosan az jellemző, hogy többnyire személytelenek: selejtet gyártottak valakik, elkésnek valakik, gondatlanul bánnak anyaggal, szerszámmal — valakik. Volt idő, amikor nem maradt rejtve az ilyen hibát vétő. Helyes és jó, hogy a durva, önérzetet sértő, felnőtt emberekhez messzemenően nem illő módszerrel szakítottunk.

A dolognak azonban két oldala van. Jó, hogy nincs szégyentábla, de rossz, hogy nincs helyette más. Amikor kis hibákat sértés követett — ma komolyabb mulasztás, hanyagság elkövetője is a közvélemény előtt névtelen marad, személytelen, általában „valaki”. S ilyen módon — természetes — elmarad a segítség is, amelyet gazdaságipolitikai vezetőknek ott helyben a közvélemény adhat.

Félreértés ne essék: senki nem gondol arra, hogy valamiféle pellengérré kerüljenek a véletlen hibák elkövetői. Ha valamiben, ebben különösen éles határt lehet és kell vonni azok között, akiknek munkájában, magatartásában jellemzőek a visszatetsző vonások, akiknél rendszerként tér vissza a hanyagság, a felületesség, a fegyelmezetlenség. S ez utóbbiak esetében, komolyan és egy közösséghez tartozó emberekhez méltóan már cselekedni kell.

Bizonyos, hogy ha a felelőtlenség, a mulasztás nyilvánosságra kerül, annak jelentős a hatása. Serkent és ösztönöz, sokakat visszatart a könnyelműségtől, a figyelmetlenségtől. Az sem kétséges, hogy a hibázónak kellemetlen; senki sem szereti, ha utána fordulnak a gyárudvaron, ha nevét mulasztásokkal összefüggésben emlegeti a műhely, a gazdaság népe. Am az, hogy végső fokon a közösségnek és az egyéneknek, még magának a vétőnek is jó egy ilyesfajta módszer, elvitathatatlan. Senki sem szereti, ha negatív példaként emlegetik, ha selejtgártóként beszélnek róla, ha neve mellé valami kellemetlen jelzőt is illeszt a közvélemény. S mert feletlenebb bosszantó ez, éppen a közhangulat hatására megindulhat egy olyan folyamat, amelynek eredménye sok rossz tulajdonság elhagyása és sok jó kibontakozása lehet.

Ne feledjük: a közvélemény valósággal a nevelés „nehéztüzersege”, felemel és nevelésszerű, lehetetlen né tesz, kit-kit érdeme szerint. Nincs olyan munkahely, ahol lemondhatnánk róla. Már csak azért sem, mert ha hiányzik, ha nem hat, szinte szélmalomharca a legjobb törekvés is, ha az általános hangulat nem támogatja az előre mutató, a jó célt szolgáló helyes döntéseket, könnyen megtörténhet, hogy mindez groteszkké válik, a vezető elszigetelődik beosztottaitól. De ha a közvélemény tájékozott, ha ismeri a legjobbakat, eredményeikkel együtt, s nem kevésbé a mulasztókat meg a hibáikat, feltétlenül uralkodóvá válik az a légkör, amelyben csak becsületesen lehet és illik dolgozni, s ahol szégyen a mulasztás, a fegyelmezetlenség.

S ez már nem elvont dolog, ez már forintokkal mérhető. S aki nyer rajta, csak a közösség és benne az egyén. Vesztetni nem lehet. Csak akkor, ha a közösség közömbös saját ügyei-dolgai iránt, ha nem él a nyilvános dicséret-elmarasztalás eszközével. De miért ne élne vele?

L. L.

A Gemini-5 ma száll le az Atlanti-óceánra

A Gemini-5 amerikai űrhajó földi ellenőrző központjában egy napig folyt a számítgatások: vajon elég lesz-e az űrhajó erősen lecsökkent mennyiségű üzemanyaga ahhoz, hogy végre lehesen hajtani a nyolcnapos űrhajózási programot. A végeredmény kedvezőnek bizonyult. Cooper és Conrad űrhajósok megkapták az engedélyt az utolsó 24 órára is.

A Gemini-5 vasárnap délután magyar idő szerint 15.28 órakor száll le az Atlanti-óceán vizére a Bermuda-szigetsoportól dél-nyugatra, mintegy 1100 kilométernyire. Ha minden tervszerűen megy, a két amerikai űrhajós ötnmillió kilométernyi utat és több mint 192 órát hagy maga mögött a világűrben. (MTI)

(Somogyiné felv.)

Az utolsó méterek Kővezető- és pályamunkások dolgoznak a Felső Tiszaparton, a 2-es villamos végállomásánál. A munka utolsó szakaszához érkezett. A régi, elavult talpfákat modern, feszített vasbeon-aljzattal cserélik fel, s erősebb síneket helyeznek a régi helyére. Tavaly a Maros utcáig készült el a villamosvonal felújítása, idén pedig az utolsó, hátralevő 1 kilométert varázsolják újjá.

Kamatoztassuk minél jobban hazánk földgázvagyonát

Befejeződött a gázipari konferencia

Háromnapos tanácskozás után szombaton befejeződött az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület rendezésében a nemzetközi jellegű debreceni gázipari konferencia. Hazánkban első alkalommal tárgyaltak szakemberek a gáznak, mint háztartási és kommunális hőenergiának fejlesztéséről. Eddig az ipari felhasználás kérdése volt előtérben. Most az a törekvés, hogy a gázmínél nagyobb mértékben jusson el a lakásokba főzési, sütési és fűtési rendeltetéssel. A külföld értékes tapasztalatairól is hallottak hazai szakembereink, mert szovjet, angol, lengyel, csehszlovák és román vendégei voltak a konferenciának.

A vita alapján a szakemberek szinte egyöntetűen állapították meg: időszerű és sürgető népgazdasági feladat, hogy hazánk értékes földgázvagyonát minél jobban kamatoztassuk a lakosság érdekében. A hazai földgázlelőhelyek egyre nagyobb mértékű feltárása új lehetőségeket nyitott meg. A tanácskozás résztvevőinek határozati javaslata szerint mielőbb létre kell hozni hazánkban egy olyan gázipari központot, amely irányítaná

nemcsak a készletek gazdaságos felhasználását, hanem azt a szervezőmunkát is, amely a szolgáltatáson kívül a hálózatok vezetékes rendszerének építésére-szerelésére vonatkozik.

A tanácskozás résztvevői szombaton látogatást tettek a Nagyalöldi Kőolajtermelő Vállalat hajdúszoboszlói földgázfeldolgozó üzemében. Népgazdaságunk jelentős beruházásával létesítették ezt a korszerű üzemet francia szakemberek segítségével. A látogatóknak bemutatták a korszerű gépekkel és berendezésekkel ellátott hajdúszoboszlói üzem. (MTI)

tillációs tornyait, csökkentését, a mélyhűtő kompresszortelepet, a központi műszaki termet és a hatalmas tartályparkot. Ismertették, hogy a hajdúszoboszlói térségből — a próbüzemelés idején — naponként 850 000 köbméter földgáz jut el Budapestre. Október közepére tervezik az üzem teljes próbáját, s attól kezdve naponta négy millió köbméter földgázot hoz fel a felszínre, dolgoz fel és továbbítja az országos vezetékesrendszerbe a korszerű gépekkel és berendezésekkel ellátott hajdúszoboszlói üzem. (MTI)

Az erdészeti és faipari újítások hasznai

Az erdőgazdaságok és az Országos Erdészeti Főigazgatóság irányítása alá tartozó faipari vállalatok újítási előadói tapasztalatszerető tanácskozást rendeztek Sopronban. A tanácskozás előadói közölték: az idén fél év alatt az újításokból származó megtakarítások, illetve többletermelés révén 10 711 000 forint értékű növekedés mutatkozott. Az erdőgazdaságokban, illetve a faipari vállalatokban a második öt éves terv eddigi időszakában — tehát négy és fél év alatt — az erdészeti és faipari újítások együttesen 109 300 000 forintnyi hasznot hoztak a népgazdaságnak. (MTI)

TUDOMÁNYOS KUTATÁS 900 HELYEN — ELAPRÓZÓDOTT A SZELLEMI ÉS ANYAGIERŐ — AZ IRÁNYÍTÁS ERŐSEN SZERTEÁGAZÓ — KEVÉS A NŐ Vezetők között

Statistikai felmérés a tudományos kutatás helyzetéről

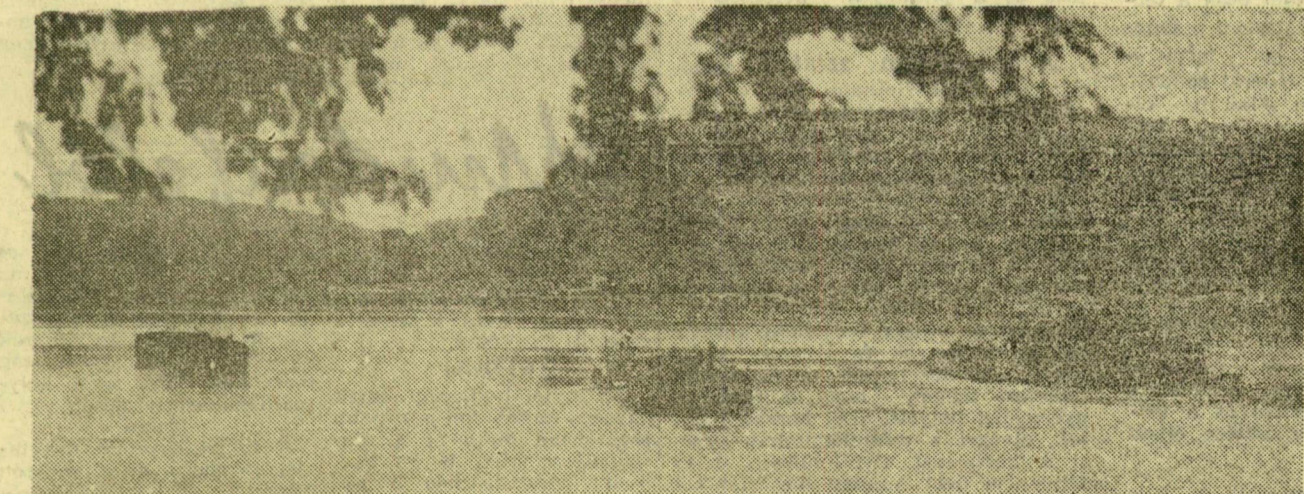
A Statistikai Hivatal munkatársai részletesen felmérték tudományos kutatási helyzetét. Egyebek között megállapították, hogy hazánkban mintegy 900 helyen folytatnak tudományos ku-

tatómunkát. A kutatóhelyek 14,5 százaléka intézet, 71,9 százaléka egyetemi, illetve főiskolai tanszék, 13,6 százaléka egyéb, főleg vállalati kutatóhely. A kutatók és oktatók együttes száma már 1963-ban meghaladta a tízennyegyzretet és a segédszemélyzettel együtt csaknem harmincöt ezren dolgoztak a különböző kutatóhelyeken. Az állami szektorban átlag minden századik dolgozó foglalkozik munkaidejének legalább egy részében kutatással.

Figyelemre méltó megállapítás a statisztikusoknak, hogy az elmúlt esztendőben a kutatásokra fordítható szellemi és anyagi erő túlságosan elaprózódott. E kutatók például 1963-ban kevesen tizenkétezer tudományos témán dolgoztak. Tudományos életünk statisztikai „térképéből” az is kitűnik, hogy a kutatás irányítása erősen szerteágazó: a kutatóintézeteket és egyéb kutatóhelyeket tizennyol-

minisztérium, illetve országos főhatóság tartja kézben, ami megnehezíti a koordinálást. 1963-ban, például az Akadémia tagjainak 87, a tudományok doktorainak 75, a kandidátusoknak 68 és az aspiránsoknak 72 százaléka dolgozott egyetemi tanszéken, illetőleg tudományos harmincöt ezren dolgoztak a különböző kutatóhelyeken. Országosan majdnem minden ötödik kutató, a tanszékeken legalább minden negyedik kutató, illetve oktató van tudományos fokozata, vagy dolgozik annak megszerzésén, mint aspiráns.

A tudományos dolgozók összetételét vizsgálva a statisztikusok megállapították, hogy minden ötödik kutató, az intézeti segédszemélyzet minden harmadik, a tanszéki segédszemélyzet minden második tagja nő. 1963 végén 2500 nő fejtett ki intézeti vagy tanszéki tudományi kutató tevékenységet. A vezetők között azonban csak három százalékkal szerepeltek. (MTI)

(Somogyiné felv.)

Megkezdődött a homokkitermelés Teljes üzemben van a Kavicskotró és Homokkitermelő Vállalat valamennyi gépe. Több hónapi szünet után újra megkezdte a folyami homok bányászását a kotrógépek. Néhány napon belül lesz megfelelő mennyiségű

tartalékhozamjuk is. Naponta 900 köbméter szállítanak az uszályok a kotrótól a FOKA-telepre. Ebben az évben 40 ezer köbmétert kell még kiemelniük a folyó medréből, de valószínűleg 10-15 ezer köbméterrel többet termelnek, hogy tavasszal, a zöldár idején is legyen tartalék készletük